

2004:29

Motion av Yvonne Fernell-Ingelström (m) om kostnaderna för arbetslösheten i Stockholm

Arbetslösheten sätter nu stora spår i Stockholms budget.

Från maj 2003 till april 2004 uppskattas kostnaderna för försörjningsstöd med orsak arbetslöshet till 314 Mkr. Totalt motsvarar detta ca en tredjedel av den totala nettokostnaden för försörjningsstöd under ett år för staden. Gruppen arbetslösa helt utan ersättning från A-kassa/Alfakassa står för drygt 2/3 av stadens kostnader för försörjningsstöd med orsak arbetslöshet.

Utöver kostnaderna för ersättning för arbetslöshet har staden också kostnader för arbetsmarknadspolitiska insatser med 66 Mkr. Sammantaget innebär detta nettokostnader på 380 Mkr.

Stadens kostnader kommer dessutom att öka framöver. Staten kommer nu troligtvis att införa snävare regler för A-kassa samt utdebiterar en avgift för de som endast innehar grundförsäkring, s.k. Alfakassa. Då flertalet arbetslösa med Alfakassa redan idag behöver kompletterande försörjningsstöd för att klara existensminimum innebär detta, att staten genom sitt förändrade regelsystem helt enkelt ökar kostnaderna för försörjningsstöd i den kommunala budgeten i ungefär motsvarande omfattning som avgifter tas ut. A-kasseberättigade kommer troligtvis i åtnjutande av sin försäkring i mer begränsad skala med de nu föreslagna förändringarna i A-kassesystemet. Detta innebär ytterligare kostnader för försörjningsstöd beroende på hur begränsningsreglerna utformas.

Statens arbetsmarknadspolitiska program står sällan eller aldrig till förfogande för de arbetslösa grupper, som behöver försörjningsstöd. Begränsningar avseende arbetsmarknadspolitiska åtgärder har medfört, att allt färre kan komma i åtnjutande av de statliga arbetsmarknadsåtgärderna. Den enda socialförsäkring som kvarstår är försörjningsstöd som är den yttersta maskan i skyddsnätet.

Cirkeln är sluten - återigen blir det kommunerna som får bära de ökande kostnaderna.

Eftersom staten har ansvaret för arbetsmarknadspolitik och generella socialförsäkringssystem är det berättigat att ställa frågan vilket ansvar kommuner-

na skall ha och i vilken omfattning för att betala ut ersättning och aktivera arbetslösa grupper som nu blivit fallet.

Kommunerna riskerar få alltför arbetslösa, som fastnar i försörjningsstöd under allt längre tid då få eller inga utvägar finns via statliga åtgärder.

Idag står över en miljon personer mellan 16 - 64 år utanför arbetsmarknaden i landet. I mars 2004 redovisas 19 878 personer arbetslösa eller 3,8 % av personer i yrkesverksam ålder. Utöver dessa siffror återfinns ytterligare 3.791 personer eller 0,5 %, arbetslösa i konjunkturberoende åtgärder. Detta innebär totalt antal arbetslösa i Stockholm med 23.669

Vi vet, att ett stort arbetskraftsbehov kommer inom några år - men hur många förlorar vi på vägen, hur många tappar självförtroende och hur många blir utan referenser från en arbetsplats? Ingen kan som merit anförda två till fem års arbetslöshet när man söker en anställning.

Många kommuner befinner sig idag en starkt trängd ekonomisk situation, vilket föranleder att noga se på och genomlysas varje kommunal kostnad.

Nyligen presenterade professorn i socialt arbete, Tapio Salonen och doktorn Rickard Ulmestig, Universitetet i Växjö, en forskningsrapport på DN-debatt med rubriken "Fattigvård för B-lag bland arbetslösa" (ur Det nedersta trappsteget. En studie om kommunal aktivering).

Ingressen med fetstil till rapporten på DN-debatt lyder :

"I dag finns inte längre någon enhetlig politik mot arbetslösheten. Den stolta svenska modellen är död. Var tionde person i arbetsmarknadspolitiska åtgärder är förpassad till ett sidosystem i kommunal regi. Där återfinns de minst etablerade grupperna: ofta unga immigranter och ensamstående kvinnor. Vattendelaren är ekonomisk. De som tvingas leva på socialbidrag hamnar också i aktivitetsprogram av tvivelaktigt värde. Den klassiska fattigvårskopplingen har därmed återkommit i svensk arbetsmarknadspolitik. Denna grupp syns inte heller i arbetslöshetsstatistiken."

Stadens majoritet kan inte stillatigande sitta med armarna i kors utan måste nu initiera en politisk diskussion i ansvarsfrågan kring arbetsslösheten dess ansvar och kostnader.

Jag förslår att kommunfullmäktige beslutar

att Stockholms stad uppvaktar regeringen för att komma tillrätta med ansvarsfrågan samt finansieringen för arbetsmarknadspolitiken gällande samtliga arbetslösa grupper

Det är därutöver angeläget, att ha en helhetssyn och inte en splittrad bild när arbetsmarknadsfrågor diskuteras liksom ett statistiskt underlag som inkluderar samtliga arbetslösa.

Att i samband med detta också konstruera någon form av uppföljningssystem i staden, som snabbt kan ge besked på hur länge den enskilde varit arbetslös, vilken typ av arbetsmarknadsproblem som finns, vilka åtgärder som vidtagits av staden och eventuellt staten, varaktighet och resultat av dessa

Stockholm den 30 april 2004

Yvonne Fernell-Ingelström